

III

(Prípravné akty)

EURÓPSKY HOSPODÁRSKY A SOCIÁLNY VÝBOR

463. PLENÁRNE ZASADNUTIE 26. A 27. MÁJA 2010

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému „Správa Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Možnosti označovania, pokiaľ ide o dobré životné podmienky zvierat, a vytvorenie európskej siete referenčných stredísk pre ochranu a dobré životné podmienky zvierat“

KOM(2009) 584 v konečnom znení

(2011/C 21/08)

Spravodajca: **pán Leif E. NIELSEN**

Európska komisia sa 28. októbra 2009 rozhodla podľa článku 262 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva prekonzultovať s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom dokument na tému:

„Správa Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Možnosti označovania, pokiaľ ide o dobré životné podmienky zvierat, a vytvorenie európskej siete referenčných stredísk pre ochranu a dobré životné podmienky zvierat“

KOM(2009) 584 v konečnom znení.

Odborná sekcia pre poľnohospodárstvo, rozvoj vidieka a životné prostredie poverená vypracovaním návrhu stanoviska výboru v danej veci prijala svoje stanovisko 6. mája 2010.

Európsky hospodársky a sociálny výbor na svojom 463. plenárnom zasadnutí 26. a 27. mája 2010 (schôdza z 26. mája) prijal 106 hlasmi za, pričom 2 členovia hlasovali proti a 1 sa hlasovania zdržal, nasledujúce stanovisko:

1. Závbery a odporúčania

1.1 Je potrebná schéma označovania, ktorá spotrebiteľom poskytne objektívne informácie s cieľom umožniť im vybrať si výrobky živočíšneho pôvodu, ktoré presahujú minimálne požiadavky EÚ na dobré životné podmienky zvierat. Označovanie by malo poskytnúť identifikovateľné záruky založené na spoľahlivých informáciách, ktoré môžu spotrebiteľia ľahko pochopiť.

1.2 Cieľom tejto schémy je vyhodnotiť a porovnať normy na vedeckom základe. Táto schéma by mala byť dobrovoľná, harmonizovaná a riadená trhom; mala by byť založená na osvedčovaní a mala by sa môcť využívať spolu so súkromnými značkami a ostatnými značkami kvality za predpokladu, že budú splnené určité kritériá. Táto schéma musí byť zároveň

v súlade s medzinárodnými záväzkami a uplatňovať sa za rovnakých podmienok, aké platia pre tovar dovážaný do EÚ.

1.3 Výbor víta podrobné štúdie iniciované Komisiou zamerané na hodnotenie vplyvu rôznych dostupných možností na schému označovania a európsku sieť referenčných stredísk. Z týchto štúdií jasne vyplynulo, že najrealistickejšou možnosťou je vyššie uvedený typ schémy označovania, ktorý je zároveň v súlade s predchádzajúcimi odporúčaniami EHSV v tejto veci ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Prieskumné stanovisko EHSV na tému „Označovanie výrobkov preukazujúce dodržanie zásad dobrých životných podmienok zvierat“ z 15. marca 2007 bolo vypracované na žiadosť nemeckého predsedníctva Rady EÚ (Ú. v. EÚ C 161, 13.7.2007. s. 54).

1.4 Komisia nevyhodnotila, čo sa vyžaduje od „schémy záruk“ tohto typu, ani neuviedla zoznam možností bez stanovenia priority, ale ponecháva túto záležitosť otvorenú – napriek skutočnosti, že väčšina návrhov je nereálna. Oveľa zmyslupnejšie – a prínosnejšie – by bolo, keby Komisia predložila konkrétny návrh, ktorý by slúžil ako základ pre ďalšiu diskusiu. Takýto záver je o to presvedčivejší, že Rada pred dvomi rokmi osobitne požiadala Komisiu, aby pri svojich ďalších rokovaní vychádzala z odporúčaní EHSV.

1.5 Je nevyhnutné predchádzať zbytočne zdĺhavým diskusiám, a to najmä vzhľadom na potrebu zavedenia výsledkov projektu Welfare Quality (WQ) ⁽²⁾ do praxe, zachovanie a podporu existujúcej siete zainteresovaných inštitúcií a odhodlanie výskumných pracovníkov v danej oblasti bez toho, aby sa zbytočne mrhalo časom v diskusiách o teoretických možnostiach bez predloženia konkrétnych návrhov.

1.6 Projekt WQ tým poskytol pevný základ pre rozvoj vedeckých indikátorov, ktoré sú v prvom rade založené na dobrých životných podmienkach zvierat a správaní, ale aj nepriamo na systémoch výroby a použitých metódach, ktoré sa neskôr môžu využiť na účely klasifikácie a poskytovanie transparentných a spoľahlivých informácií spotrebiteľom.

1.7 EHSV preto podporuje vytvorenie európskej siete, ktorá by bola pokračovaním práce projektu WQ. Výbor sa so zreteľom na svoje predchádzajúce odporúčania domnieva, že kombinácia schémy označovania a centrálny koordinovanej siete je z dostupných možností tá najvhodnejšia. Zainteresované strany by tak zároveň mohli získať dôležité informácie o tom, ako táto schéma funguje, ako aj o zavádzaní príslušných noriem.

1.8 Navrhovaný systém je plánovaný ako doplnenie existujúcich schém kvality EÚ, ktoré na opis organických výrobkov a systémov produkcie vajec a na pravidlá pre zemepisné označenia a tradičné špeciality, v rámci ktorých sú hlavnými referenčnými kritériami spôsob výroby a pôvod a nie dobré životné podmienky zvierat, používajú „vyhradené výrazy“.

2. Východiská

2.1 Merateľné indikátory, vyššie normy dobrých životných podmienok zvierat, označovanie a vytvorenie európskej siete sú kľúčovými prvkami akčného plánu Komisie pre dobré životné podmienky zvierat ⁽³⁾. Cieľom je umožniť spotrebiteľom

⁽²⁾ Welfare Quality® bol výskumný program financovaný EÚ a realizovaný v rokoch 2004 až 2009. Do tohto programu bolo zapojených približne 250 výskumných pracovníkov a celkovo 39 inštitúcií a univerzít z 13 európskych krajín a kľúčových tretích krajín. Projekt sa opiera o vedecký základ pri vypracovávaní noriem v oblasti dobrých životných podmienok zvierat a praktických stratégií na začlenenie dobrých životných podmienok zvierat do celého reťazca – od poľnohospodárskej a nadväzujúcej výroby a distribučných sektorov až po predaj a poskytovanie relevantných informácií spotrebiteľom.

⁽³⁾ KOM(2006) 13, 23. 1. 2006.

lepší výber výrobkov živočíšneho pôvodu, pri výrobe ktorých boli dodržané dobré životné podmienky zvierat a ktoré prekračujú minimálne požiadavky EÚ. Môže sa tak stať na základe zlepšenia informácií a zvyšovania povedomia o dobrých životných podmienkach zvierat, vypracovaním noriem a rozvojom a uplatňovaním osvedčených postupov prostredníctvom európskej siete pre ochranu a dobré životné podmienky zvierat. Jednoznačnou úlohou EHSV ako zástupcu občianskej spoločnosti – a vzhľadom na rozmanitosť jej členov – je poskytnúť pomoc pri zavádzaní flexibilného a účinného systému.

2.2 Táto správa je reakciou na žiadosť Rady z mája 2007 o vyhodnotenie možností označovania, pokiaľ ide o dobré životné podmienky zvierat. Vychádza z prieskumného stanoviska EHSV a následnej konferencie ⁽⁴⁾. Rada vyzvala Komisiu, aby vyhodnotila dostupné možnosti označovania, pokiaľ ide o dobré životné podmienky zvierat, so zreteľom na odporúčania EHSV, ktorý zohľadnil praktické aspekty zavedenia systému označovania založeného na indikátoroch dobrých životných podmienok zvierat v súlade so závermi projektu WQ. Rada podobne ako EHSV odporučila, aby sa na úrovni EÚ viedla informačná kampaň o dobrých životných podmienkach zvierat a schémach označovania.

2.3 Prílohy tejto správy obsahujú rozsiahle externé štúdie o dostupných možnostiach označovania, pokiaľ ide o dobré životné podmienky zvierat a o poskytovanie informácií, ako aj o určitých aspektoch týkajúcich sa vytvorenia európskej siete. V súlade so žiadosťou Rady je cieľom začať medziinštitucionálnu rozpravu o správe a rôznych štúdiách, ktorá by slúžila ako základ pre prebiehajúce rokovania Komisie.

2.4 Správa a priložený súhrn štúdií, ktoré poskytli útvary Komisie obsahujú súhrn dostupných možností, vrátane množstva povinných alebo dobrovoľných schém označovania, pričom neuprednostňujú ani jednu z nich. Akákoľvek budúca schéma však musí zabezpečiť poskytovanie informácií prispôbených spotrebiteľom. Musí byť založená na vedeckých kritériách a pochádzať od nezávislých certifikačných orgánov. Musí zabrániť narušeniu hospodárskej súťaže a splňať medzinárodné záväzky.

2.5 Komisia je presvedčená, že európska sieť referenčných stredísk bude mať potenciál harmonizovať normy a indikátory v oblasti dobrých životných podmienok zvierat, koordinovať existujúce zdroje, pomáhať spoločne využívať osvedčené postupy, poskytovať nezávislé informácie a predchádzať prekryvaniu. Medzi dostupné možnosti patria: pokračovanie súčasnej situácie bez žiadnych ďalších opatrení, centralizovaný prístup, decentralizovaný prístup alebo špecializovanejšia stratégia zahŕňajúca centralizované a decentralizované prvky.

⁽⁴⁾ Konferencia *Pohoda zvierat – zlepšenie situácie pomocou označovania?* sa uskutočnila 28. marca 2007 a usporiadali ju Európsky hospodársky a sociálny výbor, Európska komisia a nemecké predsedníctvo Rady EÚ. Zo záverov Rady zreteľne vyplýva, že „do úvahy by sa mali vziať odporúčania Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru v jeho prieskumnom stanovisku.“ (závery, 2797. zasadnutie Rady pre poľnohospodárstvo a rybné hospodárstvo, Brusel, 7. mája 2007).

2.6 Komisia z tohto dôvodu preskúma aspekty, ako sú administratívna záťaž, náklady a vzťah medzi schémami označovania a kvalitou výrobkov, napríklad v oblasti ekologického poľnohospodárstva. Bude vychádzať zo záverov projektu WQ a preskúma všetky možné sociálne, hospodárske a environmentálne vplyvy. Komisia taktiež plánuje uskutočniť ďalší výskum s cieľom stanoviť, či sa stanoviská spotrebiteľov uvedené v predchádzajúcich prieskumoch zmenili a ak áno, prečo.

3. Pripomienky

3.1 Výbor bude naďalej podporovať akčný plán Komisie o dobrých životných podmienkach zvierat⁽⁵⁾ a je potešený, že protokol o ochrane a dobrých životných podmienkach zvierat získal v rámci Lisabonskej zmluvy väčšiu prioritu, čo odráža rastúci záujem o tieto záležitosti⁽⁶⁾.

3.2 Vypracované štúdie odrážajú potrebu súdržnejšieho a koordinovanejšieho prístupu k ochrane zvierat a k dobrým životným podmienkam zvierat v EÚ. Veľké množstvo dobrovoľných schém označovania a kvality v členských štátoch môže byť zavádzajúce, s rizikom nezaručeného a nedomysleného rozlišovania medzi výrobkami a vytváraním nerovnakých podmienok pre zainteresovaných výrobcov a distribútorov.

3.3 Spotrebiteľia sú schopní uprednostňovať dobré životné podmienky zvierat na základe etických, kvalitatívnych alebo iných dôvodov, ale chýbajúca dokumentácia vedie k tomu, že nedôverujú platnosti a spoľahlivosti marketingových tvrdení. Objektívna a vedecky podložená dokumentácia je preto dôležitá pre podporu predaja výrobkov živočíšneho pôvodu, ktoré presahujú minimálne požiadavky EÚ. Označovanie môže mať želaný účinok len vtedy, ak budú poskytované informácie ľahko pochopiteľné, ak si budú spotrebiteľia v dostatočnej miere vedomí toho, čo znamenajú a ak budú mať záujem o ich získanie.

3.4 Z tohto dôvodu sú potrebné identifikovateľné záruky založené na objektívnych a spoľahlivých informáciách a výbor EHSV v súlade so svojím stanoviskom z roku 2007 v plnej miere podporuje napredovanie týmto smerom. EHSV oceňuje množstvo práce, ktoré bolo odvtedy vykonané, a chápe, že bola časovo náročná.

⁽⁵⁾ Pozri stanovisko EHSV k akčnému plánu Spoločenstva o ochrane a dobrých životných podmienkach zvierat na obdobie 2006 – 2010, Ú. v. EÚ C 324, 30.12.2006, s. 18.

⁽⁶⁾ V článku 13 sa uvádza, že: „(...) Únia a členské štáty [berú] maximálny ohľad na požiadavky blaha zvierat ako cítiacich bytostí, pričom rešpektujú zákonné a správne ustanovenia a zvyky členských štátov týkajúce sa najmä náboženských rituálov, kultúrnych tradícií a regionálneho dedičstva.“ Toto povinné ustanovenie nahrádza formálne platnú „džentlenskú dohodu“ (t. j. protokol) a napríklad poskytuje Súdnemu dvoru EÚ právomoc na urovanie sporov.

3.5 Preto by bolo väčším prínosom, keby Komisia vypracovala zoznam dostupných možností podľa priorít a uzniesla sa na jednom alebo viacerých návrhoch, ktoré by boli východiskovým bodom pre prebiehajúci politický proces, vrátane jedného návrhu, ktorý by bol založený na odporúčaniach EHSV. Rozsiahle štúdie, ktoré boli vypracované, jasne podporujú odporúčania EHSV, t. j. že každý systém označovania musí byť, reálne vzaté, dobrovoľný, harmonizovaný a trhovovo orientovaný, ak má vytvoriť praktický a funkčný rámec pre predaj výrobkov živočíšneho pôvodu, ktoré presahujú minimálne požiadavky v oblasti dobrých životných podmienok zvierat.

3.6 Komisia by v tejto oblasti mala čerpať z rozsiahlej činnosti na európskej úrovni, zo systémov založených na vedomostiach, ktoré informujú poskytovateľov a výrobcov tovarov a služieb a stimulujú činnosti orientované na trh a reakcie spotrebiteľov. Medzi takéto príklady patrí označenie Fairtrade, organizácie Forest Stewardship Council, Marine Stewardship Council a Rainforest Alliance. Základom je riešiť otázky riadenia, rozsahu a cieľov schémy a stanovenia noriem, poskytovať nezávislú revíziu, hodnotenie vplyvu a analýzu nákladov a prínosov; a zároveň monitorovať verejné pohľadávky a podporu⁽⁷⁾.

3.7 Koordináciou výskumu sa zabezpečí účinnejšie využívanie zdrojov a výbor EHSV v tejto súvislosti považuje za dôležité urýchliť medziinštitucionálnu diskusiu. Platí to najmä vzhľadom na potrebu čo najrýchlejšieho zavedenia výsledkov projektu Welfare Quality do praxe a nevyhnutnosť podpory rozhodnutí a napredovania výskumných pracovníkov na základe dosiahnutých výsledkov bez toho, aby sa zbytočne mrhalo časom v diskusiách o teoretických možnostiach bez predloženia konkrétnych návrhov. Nadväzovanie kontaktov medzi výskumnými pracovníkmi v kľúčových krajinách, ktoré nie sú členmi EÚ je taktiež veľmi dôležité pre ďalšie šírenie výsledkov výskumu a lepšie porozumenie politiky EÚ. Má to veľký význam pre budúce vzťahy v oblasti obchodu.

Systém označovania

3.8 Hoci štúdia v súvislosti so schémou označovania nedospela k žiadnym jasným záverom, poukazuje – aj keď nepriamo – na to, že najreálnejšou možnosťou je priamy a flexibilný systém, ktorý vo všetkých hlavných bodoch nadväzuje na odporúčania a návrhy EHSV, t. j. systém, ktorý je založený na vedeckom základe, trhovovo orientovaný, dobrovoľný a ktorý je možné využívať spolu s existujúcimi súkromnými značkami a značkami kvality.

3.9 EHSV sa preto ešte stále domnieva, že tento systém by mal byť v zásade podporený nasledujúcimi prvkami:

⁽⁷⁾ Takáto schéma by sa mala snažiť aj o získanie akreditácie ISO65 – všeobecné požiadavky pre orgány ponúkajúce certifikačné systémy výrobkov.

- Navrhované referenčné strediská by mali vytvoriť potrebné objektívne kritériá a vyhodnotiť celý životný cyklus zvierat. Tieto kritériá by sa mali premietnuť do praktických a reálnych výrobných podmienok tak, aby sa dosiahla čo najlepšia interakcia medzi výskumom, vývojom a uplatňovaním nových technológií⁽⁸⁾.
- Tieto kritériá sa musia premietnuť do noriem⁽⁹⁾, ktoré sa majú uplatňovať v systéme označovania najmä, aby sa zabezpečilo náležité meranie a kontrola nezávislým orgánom s pomocou príslušných zainteresovaných strán.
- Výrobcovia a spotrebitelia tak budú schopní označovať na dobrovoľnom základe výroby živočíšneho pôvodu logom uznávaným v EÚ, ktoré bude zaručovať, že spĺňajú vyššie normy, ako sú minimálne požiadavky EÚ.
- Tieto normy môžu predstavovať napríklad tri rôzne úrovne presahujúce minimálne požiadavky v závislosti od ich relevantnosti pre konkrétne druhy alebo daný výrobok⁽¹⁰⁾.
- Dodržiavanie konkrétnych požiadaviek a kontrola v súvislosti s používaním označovania by malo podliehať samostatnému dohľadu a nezávislému monitorovaniu⁽¹¹⁾.

3.10 V rámci tejto schémy sa dané logo umiestňuje, kontroluje a používa v súlade s trhovými podmienkami, nezávisle od verejných orgánov. Prostredníctvom dobrovoľného pridania loga na existujúce značky (spolu so systémom hviezd, farieb alebo bodov) by sa týmto návrhom vyriešil aj problém priveľkého počtu značiek poskytujúcich priveľa informácií na jednotlivých výrobkoch. Tieto informácie by sa dostali k zainteresovaných a motivovaným zákazníkom a dôvera v daný systém by bola založená na platnom vedeckom základe a nezávislom osvedčení.

3.11 Časový harmonogram na zavedenie tejto schémy musí byť v súlade s požiadavkami trhu, ale organizácie výrobcov, podniky a maloobchody by mohli využívať tento systém pre

⁽⁸⁾ V súlade s projektom WQ sa hodnotenia musia vzťahovať primárne na správanie zvierat („výsledky dobrých životných podmienok zvierat“) a nie priamo na výrobné systémy („vstup a zdroje“). V praxi to znamená, že výrobné systémy sú hodnotené na základe vplyvu na správanie zvierat. Tieto indikátory by mali zahŕňať všetky dôležité údaje o druhu daného zvierata, jeho chove, priestore a umiestnení, priestore pre prirodzené správanie, dennom dozore, zdravotných a chorobných aspektoch, odstavení, chirurgických operáciách, preprave na bitúnok, omráčení a porážke. Tento systém podporuje aj dobrovoľné inovácie a zlepšenia uskutočnené na individuálnom základe.

⁽⁹⁾ Termín „normy“ sa navrhuje preto, aby sa predišlo zámeňe s pojmom „štandardy“, ktoré vypracovali európske normalizačné orgány pomocou konkrétnych postupov.

⁽¹⁰⁾ Vzťahujú sa na tri úrovne klasifikácie v rámci projektu WQ: excellentná (najvyššia úroveň), zvýšená (dobré životné podmienky) a presahujúca minimálne požiadavky.

⁽¹¹⁾ Inštitút alebo organizácia či špeciálny certifikačný orgán pracujúci v súlade s príslušnými európskymi a medzinárodnými normami ISO v EN – ISO – 17000 alebo akreditovaný ako certifikačný orgán v súlade s normou EN – ISO – 45011.

škálu svojich vlastných výrobkov za predpokladu, že spĺňajú vyššie požiadavky, a ako také ich predávať. Napríklad je dôležité, aby bol tento systém zlučiteľný s rastúcim trendom „označovania“, v rámci ktorého odvetvie maloobchodu používa iné spôsoby ako označovanie na propagovanie osvedčenia výrobku o dobrých životných podmienkach zvierat.

3.12 Tento systém by sa mohol za podobných podmienok uplatňovať aj na dovážanom tovare, čím by sa predišlo problémom týkajúcim sa pravidiel WTO, keďže WTO umožňuje dobrovoľné systémy označovania za predpokladu, že sú primerané a dostupné výrobcom z tretích krajín za rovnakých podmienok.

3.13 Trhový prístup tohto druhu okrem iného predpokladá, že tento systém je pre spotrebiteľov a maloobchodníkov dostatočne atraktívny – a že výrobné náklady sú kompenzované zlepšením prístupu na trh a vyššími cenami.

Európska sieť a referenčné strediská

3.14 Ak sa majú ustanovenia o dobrých životných podmienkach zvierat hladko rozvíjať na objektívnom základe, je nevyhnutné zapojiť v rámci EÚ aj existujúce výskumné orgány. Z tohto dôvodu EHSV podporuje vytvorenie európskej siete v tejto oblasti, ktorú by koordinovalo jedno alebo niekoľko referenčných stredísk (ENRC) zorganizovaných podobne ako existujúce referenčné strediská pre zdravie zvierat⁽¹²⁾.

3.15 Do istej miery sa dobrými životnými podmienkami zvierat zaoberajú Európsky úrad pre bezpečnosť potravín, Spoločné výskumné centrum a národné referenčné laboratória, v rámci EÚ však nemajú kvalifikáciu na koordináciu tejto oblasti. Táto sieť musí doplniť – nie znásobiť – prácu týchto orgánov EÚ. V zásade by mala zahŕňať všetky aspekty komerčného využívania zvierat a musí byť nezávislá od vonkajších záujmov.

3.16 Sieť by mala vykonávať tieto navzájom prepojené úlohy:

- vytvárať a aktualizovať indikátory a ostatné prvky s cieľom vyhodnotiť dobré životné podmienky zvierat na vedeckom základe so zapojením rôznych zainteresovaných strán,
- vyhodnotiť vplyv opatrení a zlepšení zameraných na dobré životné podmienky zvierat,

⁽¹²⁾ Komisia používa termín „európska sieť referenčných stredísk“ (ENRC), tu však ide o sieť výskumných jednotiek koordinovaných, rovnako ako v sektore zdravia zvierat, jedným alebo viacerými referenčnými strediskami (podľa možnosti pre každý jednotlivý druh), ktoré na základe indikátorov predkladajú nezávislému orgánu normy v oblasti dobrých životných podmienok zvierat, ktoré je potrebné prijať. V tomto stanovisku sa podrobne neuvádza, akým spôsobom majú byť tieto orgány usporiadané, na rozdiel od návrhu na zapojenie relevantných zainteresovaných strán.

- presadzovať výskum a ďalej rozvíjať vedecký základ používaný na aktualizáciu noriem,
- poskytovať informácie a viesť dialóg o uplatňovaní noriem a pomáhať zabezpečiť aktívnejšiu politiku v oblasti dobrých životných podmienok zvierat na celom svete.

3.17 Najlepším spôsobom na dosiahnutie tohto cieľa by mohlo byť presadzovanie existujúcej siete WQ spolu s väčšou sieťou v kľúčových krajinách, ktoré nie sú členmi EÚ. Projekt WQ poskytol základ pre rozvoj schémy označovania tým, že vypracoval indikátory založené na zvieratách, ktoré sa neskôr môžu využívať v procese klasifikácie na podporu transparentných a spoľahlivých informácií pre spotrebiteľov.

3.18 Normy, ktoré navrhuje táto sieť, by mal prijímať nezávislý orgán. So zreteľom na skutočnosť, že ak má tento systém riadne fungovať, zainteresované strany sa musia do tohto procesu aktívne zapájať, musia sa v čo najväčšej miere zúčastňovať na rozhodovacom procese, a to aj vo forme vypracovania stratégie a pracovného programu.

Ďalšie otázky

3.19 Návrh EHSV na označovanie dobrých životných podmienok zvierat je založený na najlepších vedeckých poznatkoch a hodnoteniach, ktoré sú v súčasnosti k dispozícii. Harmonizované požiadavky spotrebiteľom umožňujú uskutočniť pri nákupe kvalifikovanejšie rozhodnutie, čím pre výrobcov vytvárajú stimuly. Na tento účel je však potrebné prijať opatrenia zamerané na zvýšenie informovanosti o dobrých životných podmienkach zvierat, normách a označovaní, a to prostredníctvom informačných kampaní a vzdelávacích programov. Napriek zreteľnej potrebe európskej koordinácie by sa tento proces mal organizovať a vykonávať na regionálnej a vnútroštátnej úrovni, pretože skúsenosti ukázali, že centralizované informačné kampane EÚ nie sú v členských štátoch účinné.

3.20 Návrhy uvedené vyššie nebudú v rozpore s platnou schémou EÚ pre ekologické poľnohospodárstvo, ktorá sa takisto zaoberá mnohými aspektmi dobrých životných podmienok zvierat. S istotou možno povedať, že dobrým životným podmienkam zvierat sa v ekologických výrobkoch bude venovať náležitá pozornosť prostredníctvom postupného uplatňovania

noríem hneď, ako budú k dispozícii a budú faktorom v rámci mechanizmov monitorovania takýchto výrobkov bez toho, aby to viedlo k vzniku akýchkoľvek dodatočných administratívnych nákladov. Spotrebiteľia spájajú ekologické poľnohospodárstvo s vyššími normami dobrých životných podmienok zvierat a možno očakávať, že budú rozpoznávať ekologické výrobky označené logom EÚ.

3.21 Navrhovaný systém sa v zásade plánuje ako doplnenie existujúcich schém kvality EÚ, ktoré na opis systémov produkcie vajec, na pravidlá pre zemepisné označenia a tradičné špeciality používajú „vyhradené výrazy“. Tieto schémy využívajú ako referenčný bod aj spôsoby výroby a pôvod, nie dobré životné podmienky zvierat, hoci tieto aspekty je možné do istej miery chápať ako také. Spotrebiteľia sú však s týmito schémami oboznámení, a preto by sa mali zachovať. Na jednej strane by sa však malo zabrániť ďalším povinným alebo dobrovoľným požiadavkám na používanie „vyhradených výrazov“ založených na systémoch produkcie, pretože špecifické výrobné podmienky nie sú vhodné na reguláciu podľa komplexných legislatívnych postupov EÚ – čo je úplne zrejme napríklad pri stanovovaní minimálnych noriem EÚ.

3.22 Oznámenie Komisie o politike kvality poľnohospodárskych výrobkov obsahuje návrh na vypracovanie usmernení na súkromné a vnútroštátne systémy certifikácie potravín⁽¹³⁾. Navrhované usmernenia preto pomôžu chrániť spotrebiteľov pred zavádzajúcimi informáciami a zároveň prenechajú reakciu na obavy spotrebiteľov o dobré životné podmienky zvierat trhu, a zavedú osvedčovanie ako kľúčový prvok v rámci potravinovej politiky EÚ.

3.23 Navrhovaný systém nemá žiadny vplyv na konkrétne náboženské otázky, pretože označovanie slúži len ako záruka súladu s požiadavkami na dobré životné podmienky zvierat, ktoré výslovne presahujú minimálne požiadavky EÚ.

3.24 Európska sieť referenčných stredísk by mala zohrávať kľúčovú úlohu pri posilnení dobrých životných podmienok všetkých stavovcov chovaných na komerčné účely, vrátane napríklad rýb a kožušinových zvierat, ktoré by mali podliehať rovnakým kritériám ako ostatné hospodárske zvieratá. Mali by sa vzťahovať aj na laboratórne zvieratá, v súvislosti s ktorými Európske centrum pre validáciu alternatívnych metód (ECVAM) vyhodnocuje alternatívy využívania zvierat na vedecké účely.

V Bruseli 26. mája 2010

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Mario SEPI

⁽¹³⁾ KOM(2009) 234, 28.5.2009.